

SAMOBORSKI LIST

— Glasilo za lokalne interese. —

God. IX.

U Samoboru, 28. lipnja 1914.

Br. 25.

Iznos svake nedjelje: PRETPLATA za četiri godine za domaću K 170, za vanjsku K 2, za isposništvo K 225. Poštinski broj 16 Wtra.

Vlasnik, izdavaatelj i odgovorni urednik:
DR. MILO JURATVIĆ.

OGLASE prima uprava preko cjenika. Za oglašavanje, koji se više puta uvlađuju, daje se znaan popust. Rutopisi se ne vraćaju.

Podružnica Hrv. narodne straže u Samoboru.

Prijatelji i pristalice ove patriotske narodne organizacije sazvali su u četvrtak dne 25. o. m. skupštinu u svrhu osnivanja podružnice Hrv. narodne straže u Samoboru. Skupština održavala se je u prostoriama Hrv. žitarnice i posjetilo ju bijah 12—14 članova. Od strane oblasti bio je prisutan kr. kot. predstojnik Josip Stiploček.

Nakon kratkoga dogovora izabran bude jednoglavno predsjednikom Podružnice domaći župnik Milan Zjajić, a blagajnikom Hinko Sauerer. Odbornicima budu izabrani pristali Josip Stiploček, Mirko Klačić, Pavao Cesar, Fran Hrčić, Anton Filippec, dr. M. Juratović i Dragan Urli. Odboru bude povjereni zadaća, da sakupi što više redovitih članova i da se poskrbi za ovogodišnju proslavu narodnoga blagdana.

U to ime zahitjuje se, da se odbor sastaje u sjednicu dne 1. srpnja na vijedaenje.

Plemeniti i rodoljubni cilj ove organizacije dosta je poznat svej hrvatskoj javnosti, a mi ćemo za našu publiku citirati tek neke paragrafe iz pravila Hrvatske narodne straže.

§ 2. „Hrvatska Narodna Straža“ ima svrhu: nastojati oko školskog, prosvjetnog i privrednog napretka hrvatskog naroda.

§ 3. „Hrv. Nar. Straža“ postati će svoja svrhu: a) osnivanjem, održavanjem i podupiranjem hrvatskih škola; b) podupiranjem i nagradivanjem učitelja i drugih, koji uspješno prevode svrhu hrv. nar. straže; c) podupiranjem hrv. škole u inozemstvu, te igama i školskim potrebtinama, a u vanrednim slučajevima izdvojiti i novčana potpora; d) osnivanjem godišnjice „Hrvatske Narodne Straže“; e) podupiranjem hrvatskih društava, koja su u istom svrhu, kao „Hrvatska Nar. Straža“; f) pridonijevanjem predavanja o privrednim potrebama naroda; g) širenjem valjanosti i osnaženjem svih društava i propogandisanjem osnaženjem svih vrsta naroda u hrv. zemljama.

§ 4. Podružnica „Hrvatske Narodne Straže“ ima počasnih, dobrovoljnih, stalnih, stalnovoljnih, redovnih, podupirajućih i privremenih članova. a) Počasnim članom može biti samo onaj, tko je stekao osobnih zaslug za postignuća svoje Hrvatske Narodne Straže. Počasnog člana bira glavna skupština na prijedlog upravnog odbora i na dvije trećine prisutnih članova; b) dobrovoljni članovi postaju oni, tko u društvenu blagajnu uplati na jednom ili više puta godišnje 1000 kruna; c) stalni članovi postaju oni, tko na jednom

ili u obrocima tečajem godine dana plati u društvenu blagajnu 500 kruna; d) Utemeljenim članom postaje onaj, tko na jednom ili tečajem godine dana u društvenu blagajnu uplati 200 kruna; e) redoviti članovi plaćaju 1 krunu uplatom i 6 kruna godišnje članine plative na dva puta. Redovitim članom može postati svaka neporočna osoba a; prijavljuje se društvenoj upravi. O primanju odlučuje odbor, koji nije dužan navesti razloga zašto se prima. Odbijeni imaju pravo prilažiti na glavnu skupštinu; članovi prisnisti plaćaju najmanje 20 filira na godinu.

§ 5. Počasni dobrovoljni, zakladateljni, utemeljenim i redoviti članovi imaju: 1. potpuno i jednako pravo predlaganja i odlučivanja na glavnim skupštinama; 2. aktivno i pasivno pravo glasa. Članovi, prisnisti imaju samo savjetujući glas na glavnim skupštinama. Ova prava stječe počasni član danom svoga izbora, član prisnisti uplatom članine, a ostali članovi nakon tromesečnog članstva i uplate prvog obroka članine.

Uvjereni smo, da će ove naše rodoljubne građanstvo u Samoboru, koje se nikada nije oglašilo na poziv za više narodne ciljeve i ovu organizaciju moralno i materijalno najjednostavnije poduprijeti. Naš list bit će organizaciji uvijek na raspolaganje te ćemo cijelo gibanje u članstvu redovno objelodanjavati.

Raspust trgovišnog zastupstva.

U sjednici od 12. o. m. povodom upostave Josipa Čopa za bilježnika trgovišta Samobora, zaključilo je od 15 prisutnih zastupstva njih 12 na čast opć. odbornika, a s njima sjedno i trg. načelnik Mirko Klačić.

U skladu primili su svi članovi trg. zastupstva opće kr. županjske oblasti, kojim se raspusti trg. odbor, a uprave se uprava općine povjerenja kotarskomu pristavu Dr. Alkoviću.

Odlučeno rješeno županjske oblasti od 16. lipnja l. g. br. 14.338; glas:

Kr. kot. oblasti u Samoboru.

U vijedaenje trgovišnog zastupstva od 14. lipnja 1914. broj 5474. saopćuje se kr. kotarskoj oblasti, da je ova kr. županjska oblast, temeljem § 26. zak. članka XVI. 1870. stavka prvoga hrvatske, slovenske i talijanske, o ustrojstvu općina i trgovišta, o ustrojstvu općina, obustavi raspusti odbor uprave općine i kr. povjerenog trgovišta Samobor pošto su općinski načelnik i većina općinskih odbornika sa raspustitranjem pristali kr. žup. gov. dem. sam. vlada, općina sa unutrašnjim poslovima od 12. lipnja 1914. broj 38.734; na svojoj sjednici zaključilo.

Uprava upravne općine trgovišta Samobor povjerava se do izbora i konstituiranja novog odbora kr. kotarskom pristavu dr. Dragutinu Alkoviću, te mu se zato obavijanje poslova i za vrijeme njegovog službovanja doznačuje alikvotni dio godišnje plaće načelnika upravne općine trgovišta Samobor kao nagrada.

Ovo se saopćuje kr. kotarskoj oblasti s pozivom, da upravu općine trgovišta Samobora preda spomenutom dr. Dragutinu Alkoviću, koji će imati, obzirom na okolnost, što ga ta nova služba ne će nipošto preopteretiti, vršiti i agende upravnog referenta kr. te kotarske oblasti.

Podjednako poziva kr. kotarska oblast, da svojata odredi i pospješi propisani postupak označen u poglavlju VI. spomenutog zakonskog članka glede izbora novog općinskog odbora.

Proti ovoj odluci pristoji nezadovoljnoj stranci pravo utoka na kr. žup. sav. dalm. zemaljsku vladu odjel za unutrašnje poslove u roku od 14 dana od proglašenja, odnosno dostave računajući, no eventualni utok ne obustavlja izvršbu ove odluke.

Izloženje opć. listina.

Trg. poglavarstvo izdalo je ovaj oglaš: „U vijedaenje kr. kotarske oblasti u Samoboru od 20. lipnja 1914. br. 5.733 izdaje se listina općinara trgovišta Samobora za izbor dviju trećina trgovišnog zastupstva i listina najviše poreza plaćajućih općinara za izbor jedne trećine trg. zastupstva na javni vid kroz 8 dana i to od 23. do uključivo 30. lipnja 1914. u uredu trg. poglavarstva.

Proti ovim listinama pristoji svakom općinaru pravo prigovora, koji se u istom spomenutog vremena imaju podnijeti trg. poglavarstvu.

Prema § 4. i 6. zak. čl. XVI. g. 1870. o ustrojstvu općina i trgovišta hrvatske, slovenske i talijanske, o ustrojstvu općina i trgovišta, odjel za unutrašnje poslove od 20. ožujka 1913. br. 3544. imaju pravo birati općinske odbornike:

1. općinari „prilagoditelji“, koji su u općini rođeni od općinara savjetnika ili u savez općine prihijeni po općinskom zastupstvu odnosno stalnim namještenjem u javnu službu, te u općini na vlastitom staništu stalno obitavaju.

2. općinari „stanovnici“, koji su u općini rođeni od općinara savjetnika ili su u savez opć. prihijeni u opć. zastupstvu odnosno stalnim namještenjem u javnu službu te u općini stalno stanuju.

3. općinari „posjednici“ koji u općini posjeduju nepokretnost.

Nemaju pravo birati aktivni vojnici i vojnici, generalni ili dobrovoljni, koji je osudjen ili stavljen pod optužbu radi nekoga zločina, prekršaja ili prestupka protivkoga iz kaznenopravnih ili vjernačkoga javna čudorednosti i koji su je pod stjecajem.

Redući da su ovaj put i općinari „posjednici“ u listini, koji su od prije bilo parava je broj listinara u Samoboru sa

80. — Sada prema tomu broji izborna listina trg. Samobora 399 izbornika.

Ne bude li prigovora bit će listina 30. o. mj. pravomoćna.

Lječilišno povjerenstvo.

Nakon odulje stanke, sastalo se opet Lječilišno povjerenstvo dne 23. lipnja u konstituirajuću sjednicu.

Nazočni su bili članovi: dr. Dragutin Alković, povjerenik trg. Samobora, dr. Marko Breyer, dr. Gjurio Horvat, dr. Rudolf Horvat, dr. Mijo Juratović, mr. Mirko Kleščić i dr. Hinko Lehner.

Od strane kot. oblasti prisustvuje: kot. predstojnik Josip Stiplošek.

Na prvoj točki dnevnog reda bio je izbor predsjednika ovoga povjerenstva, jednoglasno je izabran za takova kot. sudac dr. Rudolf Horvat, potpredsjednikom i parovodjom izabran je dr. Dragutin Alković kot. pristav, a blagajnikom Dušan Gvozdić, blagajnik trg. Samobora.

Povedena je riječ o proračunu lječilišne zaklade, te se je moglo ustanoviti da će se prihod ove zaklade u godini 1914. kretati u svoti od 800 K, priračunavši postojeću gotovinu od 270 K. Jednoglasno je dalje zaključeno, da se od ove svote 600 K. dade u pomoć upravi Hotela Pension Samobor, koja će pribaviti glazbu za 50 dana i koja će svirati dvaput dnevno u prostorima toga hotela i to od 11¹/₂ do 12¹/₂ sati o podne, te od 8—10 sati uveče. Glazba se sastoji od bečkog salonskog kvarteta, (violine, viole, harmonija i klavira). Dolazi ovamo 1. srpnja.

Lječilišna pristojba ustanovljena je po odrasloj osobi sa 2 K za čitavu sezonu kako je to pobliže uređeno u lječilišnom statutu, dok će se za vrijeme glazbe ubirati od gostiju Panzije glazbena taksa 1 K po odrasloj osobi na sedmicu.

Najzad zaključuje povjerenstvo da će se ono kroz vrijeme sezone sastajati redovno u sjednice svakoga četvrtka u 11¹/₂ sati do podne.

Ovo povjerenstvo, koje je dosada bilo kraje, upotpunjeno je u posljednjoj sjednici, a izabran je i njegov predsjednik.

Imena članova jamče nam, da će djelovanje povjerenstva biti na uhar Samobora, a jednako smo uvjereni, da je odbor bio sretne ruke, kad je svojim predsjednikom izabrao Dr. R. Horvata, koji će jamačno svoju časnu zadaću izvršiti na općeno zadovoljstvo.

Domaće vijesti.

Ispiti. U utorak i srijedu prije podne obavijeni su ispiti na ovdajnoj školi. Prisustvovali su im od oblasti kot. predstojnik g. Josip Stiplošek, od duhovne oblasti gg. podarhidjakon Vjekoslav Miljan i župnik Milan Zjalić. Osim toga je prisustvovalo nekoliko roditelja učeće mladeži. Djeca su svojim odgovorima, te pismenim i crtačkim radnjama zasvjedočila lijep napredak. Jednako je izložba ženskog ručnog rada dokazala, kako se ovaj predmet pomno goji, i kako mu se posvećuje ozbiljna skrb. Izložci su pobudili opću dopadnost i svojim ukusom i sa svoje praktične strane.

Novi članovi Lječilišnoga povjerenstva. Kr. kot. oblast u Samoboru imenovala je na osnovu statuta lječilišna Samobor članovima Lječilišnoga povjerenstva gg. dra. Marka Breyera, odvjetnika u Zagrebu dra. Gjurio Horvata, kr. jav. bilježnika u Samoboru i dra. Rudolfa Horvata kr. kot. suca u Samoboru.

Izložba ženske stručne škole. Ova izložba otvorena je jučer, pa će se moći razgledati do 30. o. mj. Obiluje mnogobrojnim krasnim izlošcima. Osvrnut ćemo se na izložbu posebice.

Zaključak školske godine. Na ovopodručnim pučkim školama bit će za-

ključak školske godine u utorak 30. o. mj. U 1¹/₈ sati bit će svečana služba božja sa „Tebe Boga hvalimo“. — Na našoj pučkoj školi bit će izatoga dijeljenje nagrada te godišnjih izvještaja.

Po običaju prijašnjih godina okupit će se školska mladež u prizemlju školske zgrade, gdje će se pročitati imena odlikovanih. Da bude zaključak svečaniji, iz svakog će godišta jedan ili dva učenika(ce) deklamovati po jednu pjesmu, što je sasvim dobra misao jer će tako i ono općinstvo, koje nije bilo na ispitu, moći slušati naše male deklamatore. Svečanost će se zaključiti sa pjevanjem „Kraljevke“. Nadamo se, da će naše građanstvo, naročito roditelji mladeži, u što većem broju doći k ovoj lijepoj svečanosti.

Veliki porez kod opć. izbora. U izloženoj listini najviše poreza plaćajućih općinara, koji biraju između sebe šestoricu zastupnika, dakle 1/3 čitavog odbora, nalaze se ovi porezovnici: (u zagradi nalazi se porezni temelj, prema kome su uvršteni u ovu listinu)

1. Ivan Levičar	(K 1328 15)
2. Ivan Budi	(. 819 44)
3. dr. Gjurio Horvat	(. 760 57)
4. Edvard Presečki	(. 548 25)
5. Franjo Budi st.	(. 512 —)
6. Milan Zjalić	(. 465 85)
7. Eduard (Josip ml.) Budi	(. 429 42)
8. Stjepan Fresl	(. 369 53)
9. Josip Bišćan	(. 360 80)
10. Antun Rumenić	(. 354 12)
11. Franjo Bastijančić	(. 323 61)
12. Franjo Oslaković	(. 317 21)
13. Gjurio Franceković st.	(. 269 48)
14. Antun Fillpec	(. 266 58)
15. Marko Bahovec	(. 234 40)
16. Franjo Bahovec	(. 231 45)
17. Franjo Reizer st.	(. 229 63)
18. Josip Matijašić	(. 224 83)

Dar školi. Vič. gosp. Friderik Crkvenec, župnik u miru u Samoboru, zahvalio je prigodom ispita, Magdu Sučić, učenicu V. godišta mirnovačke pučke škole, za doživotnog člana društva sv. Jeronima.

Proslava narodnog blagdana u Samoboru. Kako doznajemo, proslavit će se narodni blagdan u nedjelju 5. srpnja veoma svečano. U subotu na večer bit će bakijada kroz cijeli Samobor, u nedjelju u 1¹/₂ misa u samostanu i poslije podne pučka svečanost u Anindolu. Odbor se nada da će se toj slavi pridružiti cio Samobor, da se taj narodni blagdan čim ljepše proslavi.

Porez raspisuje povjerenstvo za odmjernu tecivarine III. razreda od dohotka za trogodišje 1914.—1916. održavat će svoju povjerenstvenu raspravu u Zagrebu u zgradi kr. žup. oblasti, Zupanijska ulica prizemno soba broj 2, dne 14. srpnja 1914. u 9 sati prije podne. U interesu je stranaka da ovoj raspravi prisustvuju i pruže jasnija u pogledu dohotka.

U slučaju da osobno tko raspravi prisustvovati ne može, može se dati po kom drugom zastupati uz pismenu punomoć. Tko u zakazano vrijeme raspravi ne pristupi ne će se na nj obzir uzeti, a niti već raspravljani predmet ponovo raspravljati.

Obrtno-radničko društvo „Napredak“ slavi sutra na Petrovo i Pavlovo godišnjicu posvete barjaka. Društvo će u 1¹/₂ sati prije podne prisustvovati sv. misi u samostanu, a popodne u 4 sata je veselica u Anin-dolu (Kraljica prirode).

Putnici za Švicarsku. Povodom jedne vladne naredbe o ovim putovnicama pojavilo se krivo tumačenje da se u Švicarskoj od svih stranaca traže putovnice, što ne odgovara činjenicama. Na stvari je ovo: U švicarskim kantonima postoji propis, da su se osobe, koje se ondje žele naseliti ili privrede radi žele ondje boraviti, dužne prijaviti se i svoju istovjernost ispravama dokazati. Rok za to traje dva tjedna, odnosno mjesec dana. No i bez obzira na to, redarstvo može svakog stranca pozvati, da se legitimira, ako to prilike traže. Redarstvo se time služi spram nepouzdanih osoba.

Što se tiče osoba, koje u svrhu putovanja, liječenja ili posjeta borave dulje vremena na jednom mjestu, zahtijeva većina

kantona, da se dotičnici nakon izvjesnog roka prijave; ovaj se rok mijenja između 2—3 mjeseca. Kantoni Bern i Graubünden ne traže takove legitimacije, a tako postupa i Tessin.

Ne stoji dakle, da se mora svaki stranac za 8 dana legitimirati, a za članove obitelji predočiti izvratke iz građansko stajebnih matrica, kako se ovaj krivi nazor očitovao u postupku općinstva, da su naime osobe, koje su kanile putovati u Švicarsku jedino radi zabave ili liječenja, izvadile putovnice i dale ih vidimovati kod švicarskog postanstva odnosno generalnog konzulata.

Tužba na fjakere. Primamo iz općinstva ovu tužbu: K posljednjem vlaku uveče redovno ne vidimo naših vozara na kolodvoru. Ako je uopće nužno da se fjakeri nadju na stanicu, a to je svakako najpotrebnije, da budu kod posljednjeg vlaka, kad je u noći najteže pješice u grad. Pozvane faktore molimo da učine reda.

Oteli mu novac na cesti. Tomo Rudar iz Galgova kbr. 1, vraćao se 18 o. mj. kući sa tesarske radnje. Bilo je oko 9 sati uveče. Rudar se nalazio ponešto u pripitom stanju, jer je nakon rada sa prijateljima ispio više čaša vina. Ovako idući kući dodje i do sajmišta u Galgovu kraj kojeg se proteže šuma „Starča“. U taj čas iskoče najednom preda nj tri čovjeka, koji zatraže da im smjesta izruči sav novac, što ga ima uza se, jer drukčije mora da razračuna sa svojim životom. Da mu to dokažu, jedan od nepoznatih razbojnika, naperi mu pučku na prsa. Rudar naravski nije ni mislio, da se opre jačima, pa su mu druga dvojica nesmetano prekopali džepove i izvadili novčarku od 57 K 62 fil. Kad su Rudara orobili, iščeznuše sva trojica u šumi „Starča“. Rudaru nije drugi dan ništa preostalo, nego je cijeli događaj prijavio oružnicima, koji su povelj izvidjaje, no do sada bez svakog rezultata. Naravski da se među seljaštvom brzo prionio glas, da je tu opet morao biti Kunštek po srijedi . . .

Limar Pavao Nežić uredio je izlog do svoje obrtne poslovnice, u kojoj je izložio vrlo ukusan vrtni vodokask, što ga je izradio u svojoj radionici.

Tučnjava. Josp Kos u Demerju zavadio se sa Tomom Lackovićem, te ga je nekim željezom izudarao po glavi i leđima tako, te mu je nanio više ozljeda, koje su srećom lake naravi.

Rekonstrukcija savskog mosta u Podsusjedu.

God. 1899. obnovljeni su i djelomice konstruirani drveni jarmovi savskog mosta u Podsusjedu. Otad nije prošlo ni 15 godina, pa su organi, kojima je povjerenja paska nad tim mostom, morali već lanjske godine doći do zaključka, da valja pristupiti novoj gradnji kamenitih stupova. Akoprem ne može biti govora o kakvoj pogibelji, ipak se drvena konstrukcija na tako važnom prometnom objektu, koji se upotrebljuje i u željezničke svrhe, ne može do zadnje granice trajnosti izrabiti, nego ga valja za doba izmijeniti.

U tom je povodu tokom prošle zime došlo do rasprave o izvedenju novih stupova rečenog mosta. Nije, dakle, više uzeta u obzir obnova stupova od tako nepouzdana materijala, kao što je drvo, nego se je odmah uzelo u kombinaciju izvedenja stupova od kamena i betona.

S obzirom na današnji kolni i željeznički promet preko ovog mosta morao se je radni program tako zasnovati, da taj promet bude u što manjoj mjeri smetan.

Most, koji danas postoji ima šest otvora od 37 m, i jedan otvor od 10 m. Novostava je konstrukcija od željeza, koja počiva, kako je već gore istaknuto, na drvenim jarmovima.

Po radnom programu o izvedenju novih stupova bit će potonji pomaknuti sa 8 m. po prilici dalje od današnjih drvenih jarmova prema desnoj obali. Pokraj svakog drvenog jarma izvest će se dakle u udaljenosti do 8 m. uporedno s njim novi sidni stup.

Ova gradnja, koja će se izvesti ispod mosta, ne će ni u najmanjoj mjeri dirati u sigurnost mosta ili pravilnost prometa, te se novi stupovi mogu posve dovršiti, a da promet ne bude ni za čas prekinut.

Kad svi novi stupovi budu dogotovljeni, trebat će, da se željezna nosiva konstrukcija digna s današnjih drvenih jarmova tek za nekoliko centimetara i da se na podmetnutim skeljama porine za 8 m. naprvo, tako da dodju na nove zidane stupove, gdje će se spustiti za onih nekoliko centimetara dolje na nove ležaje.

Promet će na mostu biti, dakle prekinut tek za ono vrijeme, kad se bude željezna konstrukcija premicala iz današnjeg položaja na nove zidane stupove. Ova će radnja iziskivati 8—10 dana, tokom kojih će se promet obavijati prevozom, što će se u tu svrhu postaviti na mjestu, gdje je postajao prije gradnje ovog mosta.

Nije samo ovaj način izvedbe gradnje zanimiv i nov za Hrvatsku, nego je i samo izvedenje stupova u koritu Save interesantno.

Kako je po inženjerima ustanovljeno, leži nosivi sloj tvrdoga lapora u dubini od 9 m. izpod nišnice vodomjera u Podsusjedu, pa je stoga odabran pneumatički način fundiranja. Ovaj način sastoji u tome, da se na mjestu, kamo ima doći mosni stup, namjesti t. zv. caisson. To je od jake željeza izvedena škrinja s četiri strane i poklopcem ali bez dna, a u veličini i obliku, što ih ima zadobiti fundament stupa.

Takav se caisson objesi nad vodu s otvorenim dnom dolje i spusti polako do dna korita. Medjutim stoje zidari okolo na skeli i zidju nad poklopcem caissona mosni stup. Koliko oni dozidju stupa toliko se spušta caisson u vodu. Zidari rade, dakle, uvijek nad vodom u istoj visini, stup ne ide gore kao kad se kuća gradi, nego ide dolje u vodu.

Na poklopcu je caissona namještena cijev, koja vodi vertikalno gore poput široka dimnjaka, a na njoj je namješten t. zv. zračni šilip. Kad je caisson slo na dno tiska se zrak zračnim kompresorom u caisson, koji iz njega istisne svu vodu, što je ušla u tu škrinju, budući da joj falj dno. Neprestanim dotiskivanjem zraka u caisson može seže se voda trajno iz caissona odstraniti, samo mora itak zraka biti veći od tlaka vode.

U caissonu je, dakle, zgusnut zrak i zato zovemo ovaj način fundiranja pneumatičkim.

Sad ulaze radnici kroz zračni šilip i kroz cijev u unutrašnjost caissona, koji je baš tako visok, da radnik može u njem da stoji, te pod caissonom kopa ilo korita i odstranjuje iskopani materijal kroz cijev i šilip napolje.

Kako se dao iskopa, u toj se mjeri sjede caisson u korito sve dublje i dublje, a zidari gore nad vodom dozidavaju mosni stup. To se spuštanje caissona u korito nastavlja do dubine, u kojoj je materijal tako čvrst, da se može na njem postaviti stup.

Kad je ta dubina postignuta, ispunjavaju se šupljina caissona i cijev, koja vodi gore do površ vode, betonom i — stup je gotov. Slo je veća dubina, do koje se caisson spušta, to je veći i tlak vode, a prema tome i tlak zraka, kojim se voda istiskuje.

Radnici, koji su zaposleni u caissonu, moraju da su posve zdravi, naročito moraju biti zdrava srca, budući da bi im inače zgusnut zrak naštetio.

Na željeznim caissonom izvesti će se tri stupa u sredini korita, dok će desna glava i jedan stup biti izvedeni na caissonu od armiranog betona.

Lijeva mosna glava i jedan stup bit će izvedeni bez caissona na betonskom fundamente, budući da je tamo nosivi sloj u manjoj dubini.

Cijela će gradnja stajati oko 215000 kruna, a predano je tvrti Schlick-Nicholsen iz Budimpešte, kao najpovoljnijem sudocu izmedju svih tvrtki, koje su se na tu gradnju zanimali.

Crna jagoda.

Sjećam se je, jer je sada vrijeme njenog dozrijevanja, jer ju na zagrebačkom i samoborskom voćnom tržištu nalazimo dnevno u velikim množinama, a uz jeftinu cijenu. Sjećam se je, jer mi je ugodni znanac iz djetinjstkih, djačkih godina, kad sam je uživao gotovo svaki dan. Kažu, da je zdrava, jer pročišćuje krv, a neki pripovijedaju, da su si crnim jagodama izliječili želučane boli.

Ne znam koliko ti glasovi zaslužuju pažnje, jer nijesam liječnik, ali ako se tko zanima, dali moje pripovijedanje odgovara istini, neka se obrati na drugu adresu. Samobor ima dobrog liječnika i dobru ljekarnicu, pak će na ova dva mjesta svatko-neznam doduše dali skupo ili jeftino — ali lako moći udovoljiti svoju znatiželju. Sjećam se napokon crne jagode i stoga, što mi je još i danas ugodna i draga prijateljica, koja je u ovo doba redovit gost na mojem stolu, te je ljubim jednakom ljubavlju i očekujem jednakom čežnjom kao i nekad za dragih i lijepih djetinjstkih dana.

Crnu jagodu zove naša znanstvena knjiga „brusnica modra“, (lat. Vaccinium Myrtillus; njem. Heidelbeere) spada u rod brusnjača te je u blizom srodstvu s našim omiljenim resinjem, o kojem je u ovom listu već bilo govora. Dolazi u šumama i šumskim čistinama, te na daleko pokriva tlo, a naraste najviše do 30 cm. visine. Grančice se joj četverouglate i zelene, nose jajoliko, glatko, kožnato i tvrdo lišće, koje u zimi pada. Lišće je žiljebasto, te je kratkom stapkom vezano uz stabljiku. Okolnost, da je lišće glatko, kožnato, tvrdo i žiljebasto uveliko je važna u životu ove biline. Kako raste na suhu itu, nužno je, da svaku kapl'cu kiše dovede do korijena. To joj spomoću lišća sjajno uspijeva. Kad kiša padne na list, otkotrljaju se njegovom glatkom i žiljebastom površinom kapljice jedna za drugom do navorane stapke, koja ih dovodi do grančica, a odavle se žure do glavne stabljike, koja ih odvodi ravno do korijena. Tako se je i u ovom slučaju majka priroda pobrinula za svoje čedo.

Cvijeci stoje pojedince na kratkim stapkama pri dnu lista, boje su zelenkaste, kadšto crveno nahukani, a imaju oblik vrča ili zvona, koje visi. Plod je tamno modra jagoda.

Cvate u svibaju i početkom lipnja, a dozrijeva na koncu lipnja te na početku srpnja.

Sjeme raznose ptice naročito drozdovi, koji se hrane plodom. Crna je jagoda vrlo tečnog i pikantnog okusa, te se jede mnogo. Nekoji krajevci bave se uveliko trgovinom s crnim jagodama, koje se ukuhavaju u šećeru ili bez šećera, te se jedu poput brusnice crvene. (Preiselbeere). No da milostivim gospodjama, mojim sugrađankama dokažem, da se razumijem i kuharsko umjeće, preporučujem im ovaj recept. Napravi se tijesto kao za palačinke, samo bez šećera i jako tvrdo, jagode se zgnječe, pak se pomiješaju s tim tijestom. Tijesto se u obliku malih hljepčića, koje pravimo običnom žlicom, dovoljno vremena triga u užarenoj masti. Prigani se hljepčići, kad su gotovi i kad se izvade iz masti, posipaju cimetom i dovoljnom množinom šećera.

Preporučujem ovaj recept i držim, da će se ova tjestenina barem polovici, koji je pokušaju, svidjeti.

Milostivim pak gospodjicama, mojim prijateljicama i dragim mojim prijateljima, poručujem, da se ne lenim. U mjesecu lipnju sva je moja ljubav povećana trešnjama i crnim jagodama. One su doduše bračnog roda, ali privlače samo želudac i si-pišno orce.

Fran Šekije.

VOZNI RED

vrijedi od 1. svibnja 1914.

Vlakovi kroče i to:

u Samoboru: 5^h 7^h 9^h, prije podne, 1^h, 3^h, poslije podne 8, i 9^h, uveče.

Vlak u 9^h uveče kreće samo nedjeljama i blagdanima u svibnju, lipnju, srpnju i kolovozu.

Svi vlakovi, osim potonja dva večernja, polaze do stanice Kolodvorske ceste.

Iz Zagreba: 7^h, 10^h, 11^h, prije podne, 2^h, 3^h, 5^h, poslije podne 8, i 9^h uveče.

Vlak u 3^h poslije podne, opći samo nedjeljom i blagdanima, vlak u 5^h ne opći na te dane. Vlak u 9^h uveče opći samo nedjeljom i blagdanima u svibnju, lipnju, srpnju i kolovozu.

Svi vlakovi osim posljednjih dviju večernjih polaze sa stanice na Kolodvorskoj cesti svaki put 5 časova prije odlaska vlaka.

Sve domaćice kažu

potpunim uvjerenjem:

nema kave bez :Francka:, pa za to i preporučuju samo „Pravi :Franck: s tvorničkim znakom „mlinac“.

BY 100/1000

Uvadjanje vodovoda

kupaonica, zahoda i umivaonika obavlja jeftino i dobro

M. JEAN ZABRES
Buga ul. 10.

Uvijek veliki izbor na skladištu.

Dobrovoljno prodaje gradilište

(bašča i voćnjak) vrlo jeftino, a prikladno za obrtnika, trgovca ili umirovljenika. Sve u jednom komadu u sredini Samobora, kraj glavne ceste. — Ivan Antolić, limar Samobor.

Kuća sa vrtom

i uzgrednim prostorijama na Zavrtači prodaje se dobrovoljno. Poblize kod g. Vilima Paviovića ili g. Ignaca Stipiošeka Samobor.

Naučnika za postolarski obrt traži Josip Bračun Samobor.

Pozor građani

Umjetno uvadjanje vodovoda u kuće proizvaja samo limarska zadruga u Samoboru. U slučaju popravka ne trebamo zida raskapati.

Preporučujući se za mnogo brojne naredbe bilježimo

Sa šovanjem

Laco, Antolić, Kopecki i Kallinski, limari

Trg Leopolda Salvatera broj 13., Samobor.

U ljetnoj vrućini

napušta se posvema od 1. listopada t. g. Uslijed toga iznaj-

SKROFIN

mit će se sve prostorije ovoga hotela kako prizemno tako i u 1. katu kao stanovi, odnosno u prizemlju za trgovinu, pisarnicu, radionicu, magazin itd. Osim toga daje se u najam staja, pivnica i ledvenica.

Reflektanti za ove prostorije neka se obrate na gđu. Anu Bahovec u Samoboru.

M. KLEŠČIĆA u SAMOBORU.

Ura-uhlačka, koja tuče na t. zv. „Gong“, ide 14 dana na jednim navojem. Stoji 18 kruna. Jamstvo 3 godine. Dobiva se kod I. Sudnika urara u Samoboru.

SVRATIŠTE K „GRADU TRSTU“

napušta se posvema od 1. listopada t. g. Uslijed toga iznajmit će se sve prostorije ovoga hotela kako prizemno tako i u 1. katu kao stanovi, odnosno u prizemlju za trgovinu, pisarnicu, radionicu, magazin itd. Osim toga daje se u najam staja, pivnica i ledvenica.

Reflektanti za ove prostorije neka se obrate na gđu. Anu Bahovec u Samoboru.

Elektro-Kino „URANIA“

iz Zagreba, započet će u nedjelju 22. lipnja u Svratištu „Gradu Trstu“ sa **PRVOM PREDSTAVOM.**

Za lijepa vremena predstavljat će u vrtu, za ružna u dvorani. Vlastito električno svjetlo. Pobliže na oglasima.

Restorans-vece Samoboraca u Zagrebu.

Svratište

k „bovačkom rogu“

Elegantna restoracija. Izvrna kuhinja, dobro vino i pivo.

preporučuje svega otkusiti gđina M. Pila, svratilkar.

Hrvatska industrija za

strojno pletivo žice.

Vlasnik Šander Haješ.

Tiska br. 6-11. Zagreb. Jaklim ulica 11

Izrada raznih ograda od žica, svakovrsta američkih pruživača čelika na travele i t. d. isto se tako primaju popravci svih strojeva te parnih kotlova.

Za solidnost posla jamčim.

MILIJONI

spotrebljuje se

Kaselj

promuklost, sluzavost, katar, grčeviti kašalj i hripavac

Kaiserovy Prsni Karamelly

sa tri okusne

6050

svjedčanstvo od liječnika i privatnih potvrđuju sigurni uspjeh.

Čestit 20 i 40 K., ovlaštenj 60 K.

Dobiva se kod

MILKA KLEŠČIĆA

Samobor u Samoboru.

Pomoćna kuća i tvornica rublja S. BERGERA nasljednici

Jelačićev trg br. 2. ZAGREB Jelačićev trg br. 2.

Fine vunenke i svilene tkanine.

Velike sklopljene fine svile, fantastične tkanine po najnovijem sistemu, najljepše tkanine od bovine, čamca i tkanine i tkanine najviše te raznih podstava i burbenca.

Mašine i ženske rublje kao i posteljina.

Velike sklopljene pamučne i plinske robe, stolarske rublje, grednice za kupa, vunenke grubiše za travele i parne i od čamca, čamca, čamca i tkanine za posteljina.

Uoči kao i posteljina preko K 20 — najviše tkanine.

4 filtra

Najbolji cigaretni papir sadržajnosti je

„GOLUB“

jedini hrvatski proizvod. Zdravije i ugodnije.

Dobije se svada. — Stoji samo 4 filtra.

Prva hrv. tvornica cigaretnog papira

U ZAGREBU.

4 filtra